

سیرم سُدَكْ تِيفُوس

ذکارش

آقای دکتر حسن هیردامادی

رئیس بخش سرم شناسی دانشکده پزشکی

یکی از راههای پیشگیری از تیفوس و درمان بیماران دچار بدین بیماری استفاده از سرم دامهائی است که چند بار با آنها مقادیر روز افزون ریسکتزا^(۱) سوزن زده‌اند و یا بکار بردن سرم بیمارانیکه بتازگی از تیفوس بهبود یافته باشند.

اگر چه سرم بهبود یافته‌گان از تیفوس در موقع شیوع این بیماری آسانی در دسترس نمی‌باشد اما چون بیماران ممکن است پیشینه کوفت داشته باشند از اینرو پرشک درمان کننده پیوسته با تلقیح احتمالی میکروب کوفت و یک چنین خطر بزرگی رو برو می‌باشد.

چیزیکه بیشتر براین دشواری میافزاید اینست که در بیماری تیفوس نیز ما نند بیشتر بیماریهای میکروبی و انگلی تغییراتی چند در آلبومین‌های مختلف سرم مخصوصاً گلو بولین‌های آن راه یافته و یک حال ناپایداری کولوئیدی در آنها پذیدار میگردد و بدین جهت است که سرم این بیماران همین که با پادگان‌های^(۲) مختلف و حتی مواد خیلی ساده‌تر از آنها مانند محلول الكلآمیخته شود رسوب کرده سبب پیدایش فلوکولاسیون و یا باعث جلوگیری از همولیز شده اختلالاتی در واکنش پذید می‌ورد.

همین حال ناپایداری کولوئیدی سرم این بیماران است که غالباً بدون هیچ پیشینه کوفت سبب پیدایش و اسرمن و یا فلوکولاسیون مشتب غیر اختصاصی میگردد.

البته ممکن است مواردی پیش آید که بر طبق عقیده میلیان^(۳) بیمه‌اری تیفوس سبب تحریک کوفت پیشین و نهانی بیمار گردیده و بر اثر همین تحریک آزمایش‌های سرمی خون موقتاً مشتب گردد ولی در هر صورت اعم از اینکه حقیقتاً بیماری تیفوس سبب تحریک کوفت پیشین و نهانی شده و یا این کیفیت تنها تظاهری از حال ناپایداری

کو اوئیدی سرم باشد خود اسباب ناراحتی فیکر است و پزشک نمیتواند با اطمینان خاطر بیکار بردن چنین سرم که دارای واکنش مثبت و اسمن است اقدام نماید.

اینگونه سرمهای مظنوں را میتوان مدت نیمساعت در معرض گرمی ۵۶ درجه قرار داده آنها را از یک آلودگی احتمالی بامیکروب کوفت پاک نمود. اما گرمی ۵۶ درجه خود مهم‌کن است در پادتن^(۱) ضد تیفوس اثر کرده بخش مهمی از آنرا نبود کند واز این جهت شایسته چنین است که سرم بیمار را بمقدار برابر با سرم فیزیولوژی که با آن بنتیت شش در هزار اسید فنیک افزوده باشند در آمیخته پس از دو ساعت آنرا بکار ببرند.

این روش مزایای چندی نسبت بروش یاد شده نخستین دارد زیرا از یک سو گرمی ۵۶ درجه که ممکن است اثراهای زیان آوری در پادتن ضد تیفوس داشته باشد در میان نمیباشد و از سوی دیگر اگر در جریان کارهای مربوط به تهیه سرم اتفاقاً میکروبهای خارجی آنرا آلوده آند وجود اسید فنیک مانع از رشد و تسکییر میکروب در چنین محیط غذائی است و حتی اگر سرمی چند ساعتی با آن آمیخته شود ممکن است آلودگیها آن بکلی پاک گردد.

بالاخره مزیت سوم اینست که چنین سرمی را میتوان تامدی نگاهداری کرد زیرا وجود اسید فنیک خود بهترین وسیله نگاهداری نیروی پادمیکروبی است و البته اگر چنین سرم مخلوطی در جای سرد و تاریک نگاهداری شود تامدی بعد نیز صلاحیت استعمال دارد. برای پیش گیری موقتی و یا درمان بیماری هم چنان ممکن است از سرم دامهای که بد انها مقادیر روز افزون ریکتزا و یا مخلوطی از اندامهای آلوده را سوزن زده باشند استفاده نمود.

برای بدست اوردن اینگونه سرمها در آغاز کار اندامهای مختلف بدن، گویچه های سفید یا خون دامهای مبتلى را سوزن میزدند اما چون مقدار میکروبی که بدن انسان بکار برده میشد بسیار ناچیز بود بعد آفروده کشت ریکتزا از نوع بومی آنرا بکار برندند. نتایجی که از اینگونه سرمها بدست آمده است نه تنها نسبت بنوع حیوان سرم دهنده بلکه همچنان نسبت بنوع ماده (اندامهای مختلف، فرآورده کشت ریکتزا) متفاوت بوده ولی رویه مرفته اثرهای درمانی و پیش گیری اینگونه سرمها از سرم بیهود یافته‌گان نیکوتر بوده است.